

Socialistisk ugekommentar

- udsendt af SAPs Forretningsudvalg fredag den 30. januar 2009.

Kvindekamp er klassekamp!

For nylig satte Enhedslisten gang i en debat om kønspolitik og kvindekamp.

Det rejser meget naturligt spørgsmålet om hvor kvindekampen står i dag. Med de store sejre, som kvindebevægelsen vandt i sidste århundrede i baghovedet er det oplagt at konstatere, at kvindekampen tilsyneladende har mistet pusten i samme takt som arbejderbevægelsen har, gennem de sidste ti til tyve år. Ikke desto mindre har også denne kvindekampen oplevet fornyet energi i starten af det nye årtusind.

Efter en periode, hvor kvindekamp er blevet reduceret til en diskussion om hvordan fordelingen af lederposter ser ud i erhvervslivet var det forfriskende at se strejkerne i det offentlige sidste år. Flertallet af de strejkende i service- og plejesektoren er kvinder og kravet om mandeløn til kvindefag fik dermed en ny energi. Samtidig udstillede strejken et paradoks for sidste århundredes kvindekamp. På trods af, at det lykkedes at få flyttet mange af de huslige opgaver til det offentlige, så er disse opgaver i overvejende grad besat af kvinder og de er i overvejende grad underbetalte jobs. Det betyder selvfølgelig ikke, at de tidligere sejre har været forgæves, men det peger på hvorledes samfundets strukturer genopretter sig selv i det øjeblik de ikke er til debat og i kamp. Når strejkerne i det offentlige på den måde var et oplagt eksempel på kvindekamp i det nye årtusind, så var det også en konsekvens af, at det sidste århundredes kvindekamp er blevet undergravet af den nyliberale udvikling og af nedskæringerne i det offentlige. Derfor var det også så oplagt at pege på, hvordan denne kamp forbandt sig til klassekampen generelt. Udviklingen i det politiske og økonomiske landskab har ført til, at kvindekampen helt direkte er blevet til en kamp mod nyliberalismen og en kamp for bevarelse af, og kvalitet i, det offentlige system.

Også en anden front har åbnet sig på den kønspolitiske scene igennem den seneste periode. Queerbevægelsen er opstået som en reaktion på den mere klassiske, og til tider konforme, homobevægelse. I og med at denne bevægelse stiller kraftigt spørgsmål ved køn, kønsroller og de positioner, som vores køn placerer sig i. De teorier, som queerbevægelsen har præsenteret har haft stor indflydelse på, især yngre, aktivister og repræsenterer et oprør mod køns- og seksualitetsbetegnelser. Det er en bølge, der har været et friskt pust over det feministiske og kønspolitiske landskab i de senere år, men det giver anledning til to overvejelser, der kan ses som en parallel til de problemer, som kvindebevægelsen i almindelighed står overfor i dag.

For det første er det værd at notere sig, at en bevægelse der ikke med krav og aktioner konstant udfordrer det system, som den står overfor løber en meget stor risiko for at blive tandløse – såvel i krav som i handling. Det er blandt andet det vi ser eksempler på, når kvindekampens vigtigste kampplads i halvfemserne blev kampen om lederpladser. På den måde blev kvindekampen på den ene side gjort til en formsag for succesfulde kvinder i erhvervslivet og ikke et spørgsmål der direkte berører os alle sammen. På den anden side bliver selve kampen gjort til en vare, som man kan tjene penge på – feminisme bliver simpelthen en handelsvare. Det samme har været erfaringen fra store dele af den kønspolitiske slagmark. På den ene side er de vigtigste grupper blevet til lobbyorganisationer for bestemte grupper og på den anden side er kamppladsen som sådan blevet markedsgjort. Dette vil også ske for de bevægelser der opstår i dag, medmindre vi husker de erfaringer, som man tidligere har gjort sig.

Kvinde- og kønskampen må derfor blive ved med at bekræfte sig selv i, at kampen ikke kun står om poster i det nuværende samfund, men om at lave et andet samfund med andre værdier og en anden udformning. Af denne grund udarter den faktiske kvindekamp sig også, som vi så med strejkerne, i konflikt med det økonomiske og politiske system som sådan. Kvindekampen er absolut ikke død, tværtimod der er masser af grunde til at genoplive kvindekampen og kvindeperspektivet på de eksisterende kampe. Men det er et perspektiv der kræver at vi hele tiden holder for øje at kvindekampen er klassekamp og at kvindekampen derfor ikke slutter før klassekampen gør det og samfundet er blevet lavet om.

Vi håber på en fortsat god diskussion i Enhedslisten

Socialistisk ugekommentar udsendes af SAPs Forretningsudvalg hver weekend. Hvis du er interesseret i at få den tilsendt direkte på mail kan du bestille den på sap@sap-fi.dk